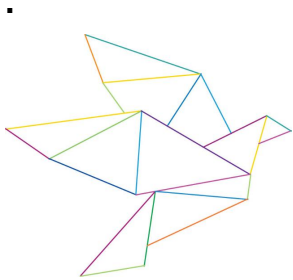

Staat van de Unie 2017 — Commissie presenteert volgende stappen naar krachtiger, doeltreffender en eerlijker migratie- en asielbeleid van de EU

Brussel, 27 september 2017

Voorzitter Jean-Claude **Juncker** zei op 13 september in zijn jaarlijkse [Staat van de Unie](#): „Ondanks de discussie en de controverse waarmee dit onderwerp gepaard gaat, is het toch gelukt goede vooruitgang te boeken [...] Maar we moeten ons nu nog krachtiger inspannen. Nog voor het einde van deze maand komt de Commissie met nieuwe voorstellen, waarbij de nadruk ligt op terugkeer, solidariteit met Afrika en nieuwe mogelijkheden voor legale migratie.”

De Commissie evalueert vandaag de vooruitgang die is geboekt met de **Europese migratieagenda** van 2015. Zij stelt vast welke stappen nodig zijn voor de nog ontbrekende elementen van een krachtiger, eerlijker en doeltreffender migratie- en asielbeleid van de EU. Op basis van de tot dusver geboekte vooruitgang stelt de Commissie een reeks nieuwe initiatieven voor op belangrijke terreinen: een **nieuwe regeling voor hervestiging van ten minste 50 000 vluchtelingen**, proefprojecten voor **legale migratie** die de Commissie kan helpen financieren en coördineren, en nieuwe administratieve maatregelen om het **terugkeerbeleid** van de EU doeltreffender te maken. De Commissie dringt er ook bij de lidstaten op aan dat zij snel vorderingen maken met de **hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel** en zich meer inspannen voor de samenwerking met de landen van herkomst en doorreis van migranten, met name door **meer bij te dragen aan het Trustfonds van de EU voor Afrika**.

Eerste vicevoorzitter Frans **Timmermans**: „ Onze gezamenlijke inspanningen om het hoofd te bieden aan de vluchtelingen- en migratiecrisis hebben concrete resultaten opgeleverd: de irreguliere migratie in het oostelijke en het centrale Middellandse Zeegebied is aanzienlijk verminderd. Maar we zijn er nog niet, dus we moeten dezelfde koers aanhouden: de brede aanpak van migratie doorzetten en de nog ontbrekende bouwstenen toevoegen.”

Hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter Federica **Mogherini**: “De laatste twee jaar is er eindelijk een EU-migratiebeleid tot stand gekomen en dat begint resultaat op te leveren. Het gaat om het in goede banen leiden van een van de meest complexe en structurele verschijnselen van onze tijd – niet om een tijdelijke noodsituatie. Onze samenwerking met onze partners in Afrika, maar ook met de VN, begint vrucht af te werpen. Zo worden migranten beter beschermd, wordt mensensmokkel en -handel minder winstgevend gemaakt en worden er alternatieven en legale mogelijkheden aangeboden. We gaan door op de ingeslagen weg: we komen er alleen uit als we consistent blijven samenwerken.”

Commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap Dimitris **Avramopoulos**: “Het is nu zaak te werken aan de volgende stappen die nodig zijn om een eerlijk, krachtig en realistisch EU-migratiebeleid tot stand te brengen. Dit betekent dat de EU zich solidair moet blijven tonen met de lidstaten waar de druk het grootst is, maar ook snel het juiste compromis moet vinden over de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het vereist ook verbetering op het gebied van terugkeer en daarom stellen we vandaag voor om binnen het Europees Grens- en kustwachtagentschap een effectief operationeel terugkeerknoppunt in het leven te roepen. Verder moeten we zorgen dat er een reëel alternatief is voor gevaarlijke irreguliere tochten. We moeten daarom investeren in meer legale migratiemogelijkheden, zowel voor wie bescherming nodig heeft als voor wie wil studeren of werken. ”

Uit de **tussentijdse evaluatie** van de Europese migratieagenda blijkt dat het migratiebeleid van de EU de afgelopen twee jaar inderdaad heeft geholpen de drijfveren voor irreguliere migratie te

verminderen, de bescherming van de buitengrenzen te verbeteren, onze plicht na te komen om vluchtelingen bijstand te verlenen en de legale mogelijkheden om naar Europa te komen, te verbeteren. Om hierop voort te bouwen is het essentieel dat we onze inspanningen blijven opvoeren en nog krachtiger blijven werken aan stabielere en meer structurele oplossingen. We moeten blijven klaarstaan om in te spelen op onvoorziene situaties, want de migratiedruk op Europa is nog steeds hoog. De Commissie stelt daarom de **volgende maatregelen** voor:

Blijven zorgen voor solidariteit

Tot dusver zijn **meer dan 29 000 personen herplaatst**. Het eerste grootschalige door de EU gecoördineerde herplaatsingsmechanisme heeft dus bijgedragen tot een sterke vermindering van de druk op de asielstelsels van Italië en Griekenland. De meest dringende prioriteit is nu ervoor te zorgen dat alle nog in aanmerking komende personen die tot 26 september in Griekenland en Italië zijn aangekomen, snel worden herplaatst. In totaal zullen ongeveer 37 000 mensen in het kader van de regeling worden overgebracht.

De migratiedruk op Italië en Griekenland blijft echter hoog door de achterstand die is opgelopen bij de herplaatsing van vele in 2006 en de eerste helft van 2017 aangekomen migranten. De Commissie is bereid **financiële steun te verlenen aan lidstaten** die meer migranten herplaatsen dan volgens de huidige regeling verplicht is. De bijstand van het EASO en andere EU-agentschappen aan Italië en Griekenland moet ook worden voortgezet en waar nodig verder versterkt.

Tegelijkertijd kunnen we niet blijven werken met ad-hocmaatregelen. Daarom verzoekt Commissie de medewetgevers om gebruik te maken van de huidige mogelijkheden en een daadkrachtig besluit te nemen over de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en met name de Dublin verordening.

Legale routes: ten minste 50 000 nieuwe hervestigingsplaatsen

De Commissie beveelt aan om met een **nieuwe EU-regeling voor hervestiging** ten minste 50 000 van de meest kwetsbare personen die internationale bescherming behoeven, de komende twee jaar naar Europa te laten komen-. Dit is onderdeel van het streven van de Commissie om **haalbare, veilige en legale alternatieven** te bieden voor mensen die anders hun leven op het spel zetten door zich met criminele smokkelnetwerken in te laten. De nieuwe regeling zal pas in oktober 2019 van kracht worden. Zij bouwt voort op de huidige succesvolle hervestigingsregelingen, die **meer dan 23 000 personen in de EU een nieuw thuis hebben geboden**, maar nu ten einde lopen.

De Commissie heeft **500 miljoen euro gereserveerd om de hervestigingsactiviteiten van de lidstaten te ondersteunen**. De hervestiging vanuit Turkije en het Midden-Oosten moet doorgaan, maar er moet ook meer aandacht worden besteed aan het hervestigen van kwetsbare personen vanuit Noord-Afrika en de Hoorn van Afrika, met name Libië, Egypte, Niger, Sudan, Tsjaad en Ethiopië. Dat zorgt voor verdere stabilisering van de migratiestromen via het centrale Middellandse Zeegebied en steunt de UNHCR bij de instelling van een **mechanisme voor noodevacuatie uit Libië**. De aanbeveling van vandaag is een vervolg op en een aanvulling van de hervestigingstoezeggingen die vanaf 4 juli 2017 zijn gedaan en waarbij elf lidstaten tot dusver 11 000 plaatsen hebben toegezegd. Zij zorgt tevens voor overbrugging van de periode totdat het nieuwe permanente EU-hervestigingskader dat de Commissie in juli 2016 heeft voorgesteld, wordt goedgekeurd.

De Commissie dringt er bij de lidstaten op aan dat zij **particuliere sponsorregelingen** opzetten. Daarbij zorgen particuliere groepen of maatschappelijke organisaties voor hervestiging en de financiering daarvan, conform de nationale wetgeving. De Commissie heeft het EASO daartoe verzocht een **proefproject** voor particuliere sponsorregelingen met geïnteresseerde lidstaten te **coördineren**.

Het is de bedoeling de irreguliere stromen om te vormen tot economische migratie naar de EU-lidstaten op behoeftebasis. De Commissie stelt daarom voor **proefprojecten met derde landen op het gebied van legale migratie** te coördineren en financieel te steunen. Aanvankelijk moet daarbij worden gedacht aan landen waarvan gebleken is dat zij zich politiek willen inzetten voor gezamenlijke oplossingen op het gebied van irreguliere migratie en overname van irreguliere migranten. Het Europees Parlement en de Raad moeten ook snel tot een akkoord te komen en hun goedkeuring hechten aan het voorstel van de Commissie tot **herziening van de blauwe kaart**. Daarmee kan het vermogen van de EU om hooggekwalificeerde werknemers aan te trekken en te behouden, worden versterkt en ervoor worden gezorgd dat de lidstaten steeds kunnen rekenen op de werkkrachten die zij nodig hebben.

Ook het **gemeenschappelijk visumbeleid van de EU** is een essentieel instrument voor mobiliteit. Het faciliteert onder meer het toerisme en het bedrijfsleven, maar is ook cruciaal voor het voorkomen van veiligheidsrisico's en het risico van irreguliere migratie. De Commissie zal beoordelen of het huidige visumbeleid nog is opgewassen tegen de bestaande en toekomstige uitdagingen en zal zich beraden over de noodzaak om het te moderniseren.

Een doeltreffender EU-beleid inzake terugkeer

Omdat het aantal terugkeerders nog onvoldoende is (36% in 2014-2015) en naar schatting 1,5 miljoen mensen de komende tijd uit de EU-lidstaten zullen moeten worden teruggestuurd, stelt de Commissie voor om de terugkeerinspanningen in alle opzichten op te voeren. De **afdeling terugkeer** van de Europese grens- en kustwacht zal aanzienlijk worden versterkt, zodat het agentschap de terugkeer daadwerkelijk proactief kan aanpakken en de terugkeeroperaties in de hele EU kan sturen en coördineren.

De lidstaten moeten hun **terugkeerbeleid verder stroomlijnen**, overeenkomstig de aanbeveling van de Commissie van 2017 en het vernieuwde actieplan inzake terugkeer, en in nauwe samenwerking met het Europees Grens- en kustwachtagentschap. De Commissie publiceert vandaag een **herziene versie van het Terugkeerhandboek**, waarin al deze aanbevelingen aan de nationale autoriteiten op het gebied van terugkeer zijn opgenomen. De lidstaten aan de buitengrenzen kunnen waar nodig gebruikmaken van de **hotspotsaanpak** om ervoor te zorgen dat terugkeeroperaties snel in goede banen worden geleid, in het bijzonder bij aankomst van grote aantallen migranten.

Ter verbetering van de samenwerking op het gebied van overname met de landen van herkomst moeten **alle stimuleringsmaatregelen en pressiemogelijkheden** worden toegepast die op EU-niveau en nationaal niveau beschikbaar zijn.

Externe dimensie: doorgaan met het partnerschapskader

Sinds het partnerschapskader voor migratie een jaar geleden tot stand kwam, zijn er goede resultaten geboekt met het gezamenlijk beheer van de migratiestromen met de landen van herkomst en doorreis. De geboekte vooruitgang moet worden geconsolideerd, maar op een aantal belangrijke punten zijn ook meer inspanningen nodig. Dit betreft onder meer de **verdere versterking van het EU-trustfonds voor Afrika, en met name het onderdeel Noord-Afrika**, met aanvullende financiering door de lidstaten.

Nu het aantal aankomende migranten afneemt, evenals het aantal mensen dat op zee om het leven komt, moeten de gezamenlijke werkzaamheden langs de **centrale Middellandse Zeeroute** worden voortgezet. Intensiever werk is onder meer nodig om in samenwerking met de UNHCR en de IOM de situatie van in Libië gestrande migranten te verbeteren (met name in de detentiecentra) de sociaaleconomische mogelijkheden voor lokale gemeenschappen te stimuleren, de activiteiten op het gebied van begeleide vrijwillige terugkeer op te voeren en het vermogen van de Libische autoriteiten om de zuidelijke grenzen te beheren, te versterken. Daarnaast moeten de activiteiten op **andere migratieroutes** worden voortgezet, met name in het licht van de steeds sterkere verbindingen tussen deze routes.

De EU en de lidstaten moeten ook nauw samenwerken om het ambitieuze **Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration** van de VN tot stand te brengen en samen met pilotlanden het Global Compact for Refugees en het Comprehensive Refugee Response Framework op poten te zetten.

Achtergrond

Toen Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker zijn functie aanvaardde, belastte hij een van de commissarissen, Dimitris Avramopoulos, met de speciale verantwoordelijkheid om in samenwerking met de andere commissarissen en onder coördinatie van eerste vicevoorzitter Frans Timmermans een nieuw migratiebeleid uit te werken. Dat was een van de [tien prioriteiten van de politieke beleidslijnen](#) van de Commissie-Juncker.

Op 13 mei 2015 stelde de Europese Commissie de [Europese migratieagenda](#) voor, een verreikende strategie om het hoofd te bieden aan de dringende problemen van de huidige crisis en om de EU de instrumenten aan te reiken waarmee zij irreguliere migratie, legale migratie, grensbeheer en asielzaken op de middellange en lange termijn beter kan beheren.

De mededeling van vandaag behelst een tussentijdse evaluatie van wat tot nu toe is bereikt met de uitvoering van de Europese migratieagenda. De mededeling betreft ook nieuwe initiatieven van de Commissie op een aantal belangrijke punten en geeft aan waar de komende maanden verdere inspanningen nodig zijn.

Meer informatie

[Mededeling over de uitvoering van de Europese migratieagenda](#)

[Aanbeveling inzake legale mogelijkheden om naar Europa te komen](#)

[Aanbeveling tot vaststelling van een gemeenschappelijk terugkeerhandboek](#)

[Bijlage](#)

[Factsheet](#): Naar een doeltreffend en geloofwaardig Europees terugkeerbeleid

[Factsheet](#): Legale mogelijkheden om naar Europa te komen

[Factsheet](#): Herplaatsing — een gedeelde verantwoordelijkheid: september 2017

[Persbericht](#): Europese migratieagenda: goede vorderingen bij het beheer van migratiestromen moeten worden bestendigd

[De Europese migratieagenda](#)

IP/17/3406

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Tove ERNST](#) (+32 2 298 67 64)

[Catherine RAY](#) (+32 2 296 99 21)

[Markus LAMMERT](#) (+ 32 2 298 04 23)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)